

ЛЮБОВ ЯК СПОСІБ ЛЮДСЬКОГО ІСНУВАННЯ

Актуальність дослідження. Існує багато важливих речей, без яких неможливе існування. Крім матеріального існують духовні цінності, які мають важливе значення в житті кожної людини. Однією з таких цінностей є любов. Саме вона супроводжує людину все життя, даруючи незабутні відчуття і тепло, саме вона змушує йти далі незважаючи на всі перешкоди, які були, є і будуть на її шляху. Почуття любові завжди хвилювало серця людей в усі часи. Таке відоме і в той же час зовсім незрозуміле почуття, яке здатна осягнути людина. Його важко пояснити, зрозуміти і ще складніше виразити.

Над значенням філософії любові роздумували такі відомі філософи, як Сократ, Платон, Сенека, Френсіс Бекон, М. Монтень, Г. В. Ф. Гегель, І. Г. Фіхте, Л. Фойєрбах, І. Кант, М. Бердяєв, М. Хайдеггер, В. Соловйов, Е. Фромм, З. Фройд, П. Брюкнер, В. Туренко та багато інших.

Мета дослідження: з'ясування природи любові в житті людей як спосіб їхнього існування.

Завдання дослідження: охарактеризувати значення любові для існування людей; проаналізувати значення любові від античності до сьогодення.

Об'єкт дослідження: духовна сфера людського життя.

Предмет дослідження: є любов як спосіб людського існування.

Філософський аналіз феномену любові є, перш за все, аналіз формальних, «чистих» умов любові взагалі як людської здатності, як інваріанта, що залишається незмінним у різних культурних формах, в різних історичних епохах. Любов - це одне з фундаментальних властивостей людської істоти. Так як і совість, розум, честь. Любов-це буттєве визначення людини, оскільки вона не має жодних зовнішніх причин для свого існування.

Ми не можемо сказати, що причиною любові є наприклад: краса, розум, сила, стиль розмови, бо якщо такі причини дійсно зіграли свою роль, то ніякої любові немає, а є лише її імітація. Завжди знайдуться сотні, тисячі людей більш красивих, розумніших, і незрозуміло чому я вибрала саме цю людину, а не іншу.

Люблять не за щось, люблять, тому що люблять, хоча психологічно любов завжди пояснюють конкретними причинами, і люблячий щиро вірить і те, що його обранець найкрасивіший і найрозумніший.

В. С. Соловйов писав, що справжня любов, можливо ще не зустрічалася в людському досвіді. «Любов для людини є поки те ж, чим був розум для світу тварин», тобто смутно відчувається можливість [2, 145].

Любов, як і всі фундаментальні вираження буття людини є таємниця людського існування. Таємниця в філософському сенсі - не те, що десь заховано не те, що рано чи пізно можна відкрити; таємниця - це те, що лежить на поверхні, всім видиме і тим не менш недоступне.

Стан любові те саме, що геніальності. Геніальною, писав свого часу М. Бердяєв, може бути любов чоловіка до жінки, матері до дитини геніальною може бути внутрішня інтуїція, роздуми над питанням про сенс життя і шукання правди життя [1, 56].

Франк вважав, що: «Любов є радісне прийняття і благословення всього живого і суцього, та відкритість душі, яка відкриває свої обійми кожному прояву буття як такого, глушить його сенс» [4, 23].

Як загальна установка, любов вперше відкрита християнською свідомістю.

У християнстві сам Бог є любов, сила, долає обмеженість, замкнутість, відокремлення нашої душі і всі суб'єктивні її пристрасті. Любов до людей як природне розташування і співчуття, що не має релігійного кореня і сенсу, є щось хитке і сліпе, оскільки, вважає Франк, справжня підстава любові до ближнього полягає в шанобливому ставленні до божественного початку особистості, тобто в любові до Бога. Якщо Бог є любов, то мати і любити Бога і значить мати любов, тобто любити людей. Отже, наше ставлення до ближнього, до всякого

людського і до живих істот взагалі збігається, по Франку, з нашим ставленням до Бога. Любов і віра тут єдині. За роздумами Франка, ця любов є сама серцевина віри [4, 23-24].

Недарма ж однією з головних заповідей, проголошених у християнстві, є заповідь: "полюби ближнього твого, як самого себе". Дві тисячі років більша частина людей знає на багатьох мовах світу, повторює цю, здавалося б, просту формулу соціального буття. Але суспільна свідомість, на жаль, до сих пір не може вмістити в собі її сенсу, і тим більше, реалізувати на практиці.

Вищим проявом любові до людини є любов до ворога, бо в цьому випадку мова йде про твердість характеру та силу особистості. Античний філософ Сенека стверджував, що треба допомагати ворогам, бо несправедливість не повинна руйнувати пануючу в душі гармонію. Сенека підкреслював: "людина для людини – святина".

Найбільш важлива сфера віддачі – це не сфера матеріальних речей, а специфічна людська сфера. "Людина дає іншій свою радість, свій інтерес, своє розуміння, своє знання, свій гумор, свою печаль – всі переживання і всі прояви того, що є в ній живого", – стверджує Е. Фромм [3, 44].

Таким чином, любов – це єдність самозаперечення і самоствердження особи

Сучасна психологія – зробила висновок, що любов живе від "я", а не від "ми". В. Соловйов стверджує: "Було б цілком несправедливо заперечувати здійсненність любові тільки на тій основі, що вона до сих пір ніколи не була здійснена: адже в такому ж положенні знаходилося раніше й багато чого іншого..." [2, 80].

Нехтування любов'ю до ближнього, підміну її "любов'ю до дальнього" можна оцінювати як злочин. Філософський аморалізм, про який відкрито заявив сам Ніцше, був сприйнятий як "нова етика" – етика любові до дальнього. І це стало фатальною спокусою для літературно-філософської думки, яка пішла шляхом відмови від традиційно-християнської етики, любові до ближнього, якій почали протиставляти любов до надлюдини, "нової людини", "людини майбутнього".

Отже, проаналізувавши дослідження відомих філософів, ми прийшли до висновку, що «любов» залишається однією із найбільших таємниць людського існування.

По-перше, кожне покоління буде розуміти його по-різному. Будуть мінятися ідеали, погляди, люди, але не почуття. Любов є закладена в середині кожної людини і з самого народження кожен слідує цьому інстинкту. Не всі зможуть зрозуміти значення любові в їхньому житті і осягнути її повноту в любові до батьків і дітей, до Бога, до себе і ближнього. Любов – це особистий досвід, якого кожен може набути самостійно і для самого себе.

По-друге, від античності, Ренесансу і Нового часу і до початку третього тисячоліття філософи вивчали любов. Як і раніше ніхто до кінця так і не дослідив цього феномену. Любов має широке поняття. Про неї, як ні про що інше пишуть багато, але в сучасному світі її так мало, і так її не вистачає. Якби люди дійсно знали, що таке любов і застосовували її один до одного, ніхто б не знав війни, ядерної зброї.

Література

1. Бердяев Н. А. *Эрос и личность: Философия пола и любви.* / Н. А. Бердяев- СПб.: Азбука - классика, 2007. - 224 с.
2. Соловйов В. С. *Сенс любові.* / В. С. Соловйов: у 2 т. М., 1991.–367с.
3. Фромм Еріх. *Мистецтво любові: Дослідження природи любові. У серії: Нове в життя науці, техніці. Філософія і життя.* / Еріх Фромм. – Вип. 1. М., 1990.
4. Франк С. *З нами Бог. Три роздуми. Духовні основи суспільства* / С. Франк. М., 1992.
5. Гончарук, Т. В. *Ментально-філософські засади національного буття, їх детермінуючий вплив на суспільні процеси [Текст]* / Т. В. Гончарук // *Світоглядні та соціокультурні засади формування модерної української нації: монографія* / Т. В. Гончарук, Н. В. Гнаевич, М. І. Гурик [та ін.] ; кер. авт. кол. О. М. Рудакевич. – Тернопіль : ТНЕУ, 2015. – С. 44-71
6. Гончарук Т., Шумка М. *Національно-культурна ідентичність як маркер модернізованого українського суспільства // Філософія фінансової цивілізації:*

- людина у світі грошей: Збірник наукових праць. Книга 6. – Л.: УБС НБУ, 2013. – 722с. – С. 391-399.*
7. *Гурик, М. І. Історична пам'ять народу у контексті актуальних завдань розбудови модерної української нації. / М. І. Гурик // Світоглядні та соціокультурні засади формування модерної української нації : монографія / Т. В. Гончарук, Н. В. Гнасевич, М. І. Гурик [та ін.]; кер. авт. кол. О. М. Рудакевич. – Тернопіль : ТНЕУ, 2015. – С. 90-113.*
 8. *Гнасевич Н. В. Українська національна ідея: генеза та сучасний зміст / Н. В. Гнасевич // Світоглядні та соціокультурні засади формування української модерної нації: моногр. / авт.колектив : О. М. Рудакевич (керівник) та ін. – Тернопіль : ТНЕУ, 2015. – 256 с.*